

Vuitè col·loqui de la Federació per a les Llengües Regionals a l'Ensenyament Públic, celebrat a Montpeller

El ridícul mite de la torre de Babel

Alfons Quintà
MONTPELLER

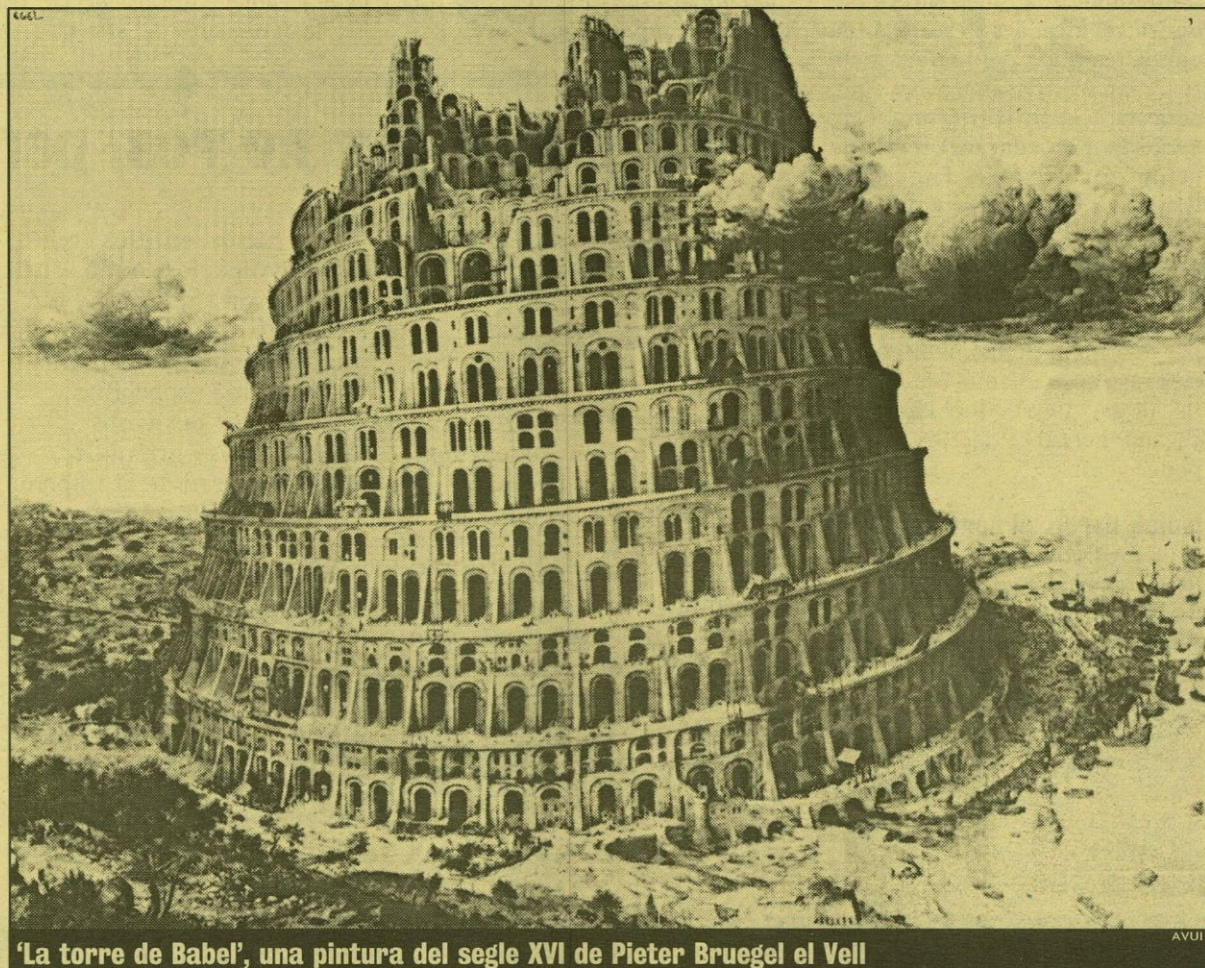
Jean Salles Loustau, assessor del ministre francès d'Educació, François Bayrou, per al tema de les 'llengües regionals', va manifestar a l'AVUI que "la reunió no té precedents quant a importància per a les llengües regionals a França".

Potser tenia raó. Però, vist amb ulls catalans, el seu contingut no tenia res de revolucionari. Recordava el que es feia a casa nostra sota la dictadura franquista, amb la particularitat que a França el grau d'alienació intel·lectual és encara ara molt superior, pel que fa al dret dels pobles a l'ús social general de la seva llengua. A França el jacobinisme centralista fa dos segles que controla no solament el *Journal Officiel*, és a dir, tota la legislació francesa, sinó també les mentalitats.

Col·loqui sobre les llengües

La reunió ha estat a Montpeller, el cap de setmana passat. Consistia en el vuitè col·loqui de la FLAREP (*Fédération pour les Langues Régionales dans l'Enseignement Public*), que en aquesta ocasió estava organitzat per la FELCO (*Fédération des Enseignants de Langue et Culture d'Oc*). El va presidir, també una novetat, el rector de la Universitat de Montpeller, senyor Blanchet, en nom del ministre francès d'Educació Nacional.

"El Consell Regional del Llen-

'La torre de Babel', una pintura del segle XVI de Pieter Bruegel el Vell

guadoc-Rosselló està convençut que el català i l'occità no desapareixeran i que aquestes llengües tenen una funció social", va afirmar el responsable de relacions amb les llengües esmentades en el si del també esmentat consell, senyor Étienne Hammel.

Els 250 assistents a les dues jornades de debat van ser d'una gran prudència. És evident que des de l'Estat se'ls toregen. Sempre hi ha un cert reconeixement als seus drets, a les llengües pròpies (català, occità, flamenc, bretó, cors, basc, alsacià i francic, aquest darrer un dialecte germànic de Lorena), però mai la comprensió intel·lectual i teòrica es tradueix en cap pràctica i encara menys en

una participació en el pressupost de l'Estat.

Hi ha, certament, la possibilitat de crear escoles privades. Però precisament la reunió de Montpeller feia només referència a l'ensenyament públic. L'Estat diu que els diners han de venir dels Consells Regionals, i aquests diuen que de l'Estat. La disjuntiva pot estar plantejada durant anys.

"No volem el dret d'existir, sinó el dret de viure", va dir un dels participants. "L'ensenyament de les llengües minoritàries que es

dóna ara a França no era a *locutors* en aquestes llengües", va dir un altre.

La situació és molt variada. Curiosament, dins la FLAREP hi ha els defensors de la llengua criolla, totalment majoritària pel que fa l'ús oral als *départements d'Outre-Mer* de Guadeloupe i Martinica, al Carib. Els seus representants -l'associació és una federació d'entitats- no van ser presents a Montpeller. Altrament, la diversitat hauria estat ja sensacional.

Dividir els parlants

Des del poder central sempre s'ha fet tot el que s'ha pogut per dividir les llengües oprimides pel jacobinisme. Ara, per exemple, es parla del *bearnès*, del *savo-*

yard (variant francoprovençal), dels dialectes de la llengua d'oïl (a base de l'actual francès) com el normand, el *poitevin*, el picard, el *bourguignon*, etc.

No hi ha res de lingüístic darrere aquesta visió. És l'eterna voluntat de continuar imposant només el francès i fer perdurar el ridícul mite de la torre de Babel. O francès o milions de *patois*.

Situació patètica

La realitat política francesa és patètica. El país que pretén ser el bressol dels drets humans sempre s'ha negat a signar la molt i molt moderada (per no dir aigualida) Carta Europea de les

Llengües Regionals i Minoritàries, establerta pel Consell d'Europa el 5 de novembre de 1992. És també l'únic país que té una Constitució establint l'oficialitat d'una llengua ("la langue de la République est le français") sense el més minúscul reconeixement de les altres llengües ben reals en el seu territori. És, junt amb Grè-

«És l'eterna voluntat de seguir imposant només el francès i fer perdurar el ridícul mite de la torre de Babel. O francès o milions de 'patois'»

cia, l'arquetip de la intolerància cultural i identitària a Europa.

Un dels organitzadors de la trobada de Montpeller, el professor d'occità Joan-Claudi Bori, va fer un repàs ràpid a la situació de l'ensenyament en escoles públiques de les llengües minoritàries existents dins l'Estat francès. En el grup més avançat hi situava el basc, l'alsacià i el bretó. Pel que fa a aquestes llengües, hi ha escoles públiques que donen algunes assignatures en llengua vernacle. És una minoria, però hi destaca el fet que no solament s'hi ensenya la llengua autòctona sinó també diverses matèries en aquesta llengua.

A Còrsega hi ha un altre enfocament. A totes les escoles públiques s'hi ensenya el cors, però no es fan altres assignatures en aquesta llengua. Totes les altres llengües estan en una situació, sempre pel que fa només a l'ensenyament públic, únic objecte de la reunió, objectivament pitjor. Tal és el cas de l'occità i del català.

Reclamar competències

Cal destacar que el departament administratiu francès dels Pirineus Orientals, a la Catalunya del Nord, és l'únic que ha reclamat les competències estatals en matèria d'educació.

Durant anys l'esquerra francesa feia de tant en tant declaracions que tenien el fruit demagògic i deliberadament volgut de donar esperances als partidaris de les llengües reprimides.

Així ho va fer el ministre socialista Alain Savary, amb una circular escrita sobre paper mullat. Ara la drete -i molt en concret el gascó François Bayrou- sembla que vulgui encarar el tema, en uns moments en què a França, amb la corrupció, es produeix una autèntica crisi de l'Estat. Pels fets se'ls coneixerà.

Jean Salles

ALFONS QUINTÀ

Exposició

JOSEP OBIOLS

Obra cívica 1894-1967

Del 17 d'octubre al 20 de novembre de 1994
Palau Moja. Portaferrixa 1. Barcelona
Laborables: de 10 h. a 14 h. i de 16 h. a 20 h.
Diumenges i festius: d'11 h. a 15 h.

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura

Cultura